

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Tilannekatsaus jätesäädöspaketin toimeenpanoon

Jätealan strateginen yhteistyöryhmä 14.6.2019
Riitta Levinen, ympäristöministeriö

Työryhmä ja valmisteluaikataulu

- YM:n asettama työryhmä valmistelee lainsäädäntömuutosten keskeiset linjaukset 15.2. -> **9/2019**
- Tähän mennessä pidetty 8 kokousta; jäljellä 3 kokousta (27.6., 16.8. ja 4.9)

Työryhmän käsittelemät teemat:

Määritelmät

Uusia tai muutettuja määritelmiä, direktiivimuutosten täytäntöönpanemiseksi:

- vaaraton jäte
- yhdyskuntajäte
- rakennus- ja purkujäte
- biojäte
- elintarvikejäte
- materiaalina hyödyntäminen
- maantäyttö
- tuottajavastuu

Työryhmän käsittelemät teemat:

Sivutuotteet ja jätteen luokittelun päättäminen

- Direktiivimuutosten edellyttämät tarkistukset jätelain säännöksiin
 - Eow-kriteerin muutos (yleinen käyttötarkoitus → on määrä käyttää erityisiin tarkoituksiin)
 - Tapauskohtainen päätöksenteko
- Täsmennetään hakemuksessa ja päätöksessä annettavia tietoja
- Velvollisuus merkitä tapauskohtaiset päätökset ystietojärjestelmään
- Tapauskohtaiset päätökset tehdään ympäristölupamenettelyssä; tässä vaiheessa ei ehdoteta uutta kevennettyä menettelyä
- Ehdotus jatkotoimista (työryhmä?)

Työryhmän käsittelemät teemat:

Jätteen synnyn ehkäisy ja uudelleenkäytön edistäminen

- Täsmennyksiä jätelain 9 §:n mukaisiin tuotteen valmistajan, markkinoille saattajan ja jakelijan yleisiin huolehtimisvelvollisuuksiin
- Jätteen vähentäminen eräissä toiminnoissa, elintarvikejätteen vähentäminen
- Kunnan jäteneuvontavelvollisuuden laajentaminen roskaantumisen ehkäisemiseen
- Ilmoitusvelvollisuus SVHC-aineita sisältävistä esineistä ECHAN rekisteriin; tarpeelliset säännökset ECHAN`/komission ohjeiden mukaisesti kemikaalilainsäädäntöön
- Uudelleenkäytön valmistelun edistäminen velvoittamalla jätteen kerääjät varaamaan uudellenkäyttötoimijoille mahdollisuus soveltuvan jätteen hankintaan vastaanottopaikasta; tehtävä sopimus

Työryhmän käsittelemät teemat:

Tuottajavastuu

- Pakkausten tuottajavastuovelvoitteiden laajentaminen, nykyisen 1 M€ liikevaihtorajan pienentäminen / poistaminen
 - Pienille toimijoille kevennetyt velvoitteet
- Tuottajavastuun ulottaminen jossain määrin myös toisen EU-maan ja kolmannen maan etäkauppaan
 - Valtuutetun edustajan nimeäminen
- Tuottajan omavalvonta
- Mukautetut maksuosuudet tuottajayhteisöissä
- Säännöllinen vuoropuhelu eri toimijoiden välillä
- Em. säännöksiä sovelletaan 2022 ->

Työryhmän käsittelemät teemat:

Ohjauskeinot yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteen kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi

- Yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteen kierrätystavoitteet lainsäädäntöön
 - Pakkausjätteen kierrätystavoitteet tuottajia yhteisesti sitovia
 - Yhdyskuntajätteen kierrätystavoitetta ei mahdollista kohdistaa eri toimijoille (tietopohjan puutteellisuus, vastuiden hajanaisuus)
- Kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen velvoitteet mahdollisimman samantasoisina kunnan vastuulle kuuluville ja muulle yhdyskuntajätteelle
- Pakkausjätteen aluekeräysvaatimusta voidaan jossain määrin pienentää kiinteistökohtaisen keräyksen yleistyessä
- Tekstiilijätteen keräys viimeistään 2025 ->
 - Keräyksen aloituksen aikaistaminen (vrt. hallitusohjelman selvitysvelvollisuus)?

Työryhmän käsittelemät teemat:

Ohjauskeinot yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteen kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi

- Järjestämis- ja kustannusvastuista eri näkemyksiä
 - Pakkausten tuottajien ja kuntien yhteistoimintavelvoite?
- Jätedirektiivin minimivaatimus pakkausten tuottajan kustannusvastuusta tulkinnanvarainen
- Kunnan vastuulla olevan jätteen kuljetusjärjestelmät (kunnan järjestämä, kiinteistön haltijan järjestämä)
 - Hallitusohjelmakirjaus edellyttää lisätarkasteluja; miten varmistetaan jätelain noudattaminen kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa (-> työryhmän jatkoaika)
- Isoja jätehuollon arkeen vaikuttavia muutoksia tulossa, direktiivin tulkintoihin liittyvät epäselvyydet
 - Vaiheittainen vaatimusten tiukentaminen saanut kannatusta

Työryhmän käsittelemät teemat:

Selvilläolo-, tiedonanto-, kirjanpito- ja raportointivelvollisuudet

- Vaarallisen jätteen kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudet koskevat myös POP-jätettä (vaikka ei luokiteltaisi vaaralliseksi)
- Vaarallisen jätteen ja muiden jätteiden siirtoasiakirja ensisijaisesti sähköinen, siirtymäaikana myös paperinen siirtoasiakirja mahdollinen (jolloin raportointi viranomaisen sähköiseen järjestelmään)
- Raportointivelvollisuuksien täsmennyksiä EU-direktiivien ja komission tarkentavien säännösten mukaisesti
 - Työtä jatketaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa komission säädösten valmistuttua
- Jätetietojärjestelmän kehittäminen aloitettu YM:ssä

Työryhmän käsittelemät teemat:

Jätteen kuljettajan ja välittäjän hyväksyminen jätehuoltorekisteriin

- Menettelyt ulkomaisten/ toisen EU-maan kuljettajien ja välittäjien hyväksymisessä toimimaan Suomessa
- Nykyisten vaatimusten keventämistarve (vrt. muiden EU-maiden vaatimukset)?
- Tehtävän keskittäminen?
- Ei varsinaisesti liity direktiivien täytäntöönpanoon

Komission säädösten valmistelu

- direktiivin mukainen määräaika 31.3.2019

Säädös	Tilanne
Pakkausjätteen kierrätysasteen laskenta ja raportointi pakkausjätteestä (ml. uudelleenkäytöstä)	KOM päätös 2019/665 hyväksytty ja julkaistu
Yhdyskuntajätteen kierrätysasteen laskenta ja raportointi yhdyskuntajätteestä, öljyistä ja jäteöljyistä ja kaatopaikkakäsittelystä (IA)	Äänestyksessä hyväksytty 2.5. annettaneen kesä/syksy -19
Elintarvikejätteen mittaaminen ja laaturaportointivaatimukset (DA)	Komissio hyväksynyt, EP:n ja neuvoston arvioitavana, julkaistaan kesä/syksy -19
Raportointi elintarvikejätteestä (IA)	säädösluonnos, valmistelussa
Keskimääräisten hävikkiasteiden käyttö kierrätysasteiden laskennassa (DA)	Säädösluonnos, annettaneen syksyllä -19
Raportointi tuotteiden uudelleenkäytöstä	ei säädösluonnosta

DA - delegoitu säädös; IA - täytäntöönpanosäädös